

Sygn. akt III Ca 1248/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Andrzej Dyrda

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2017 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego w W.

przeciwko J. P. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku zaocznego Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 7 kwietnia 2017 r., sygn. akt I C 476/17

oddala apelację.

SSO Andrzej Dyrda

Sygn. akt III Ca 1248/17

UZASADNIENIE

Powód (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. domagał się zasądzenia od pozwanej J. A. (sprecyzowane pismem z dnia 9 lutego 2017r. na P.) kwoty 496,12 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu oraz zasądzenia zwrotu kosztów postępowania.

W uzasadnieniu wskazał, iż pozwaną oraz (...) S.A. łączyła umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz dostępu do Internetu o nr abonenckim (...). Strona pozwana nie wywiązała z przyjętego na siebie zobowiązania, nie regulując płatności na rzecz wierzyciela pierwotnego. Powód podał, iż nabył na podstawie umowy ramowej przelewu wierzytelności z dnia 5 lutego 2016r. oraz porozumienia nr 5 z dnia 20 maja 2016r. wierzytelność przysługującą (...) S.A. względem pozwanej w kwocie stanowiącej wartość przedmiotu sporu. Powód wskazał, iż na kwotę dochodzoną pozwem składają się kwota 457,83 zł stanowiąca wysokość zobowiązania strony pozwanej wynikająca z wystawionych not obciążeniowych oraz kwota 38,29 zł tytułem skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie oraz wystawionych przez wierzyciela pierwotnego not odsetkowych. Powód poinformował stronę pozwaną o nabyciu wierzytelności oraz wezwał ją do dobrowolnego jej uregulowania. Strona pozwana nie spłaciła jednak zadłużenia względem powoda.

Sąd Rejonowy wyrokiem zaocznym z dnia 7 kwietnia 2017r. oddalił powództwo.

Orzeczenie to poprzedził ustaleniem, że dnia 5 lutego 2016r. pomiędzy (...) Spółką Akcyjną w W. (cedentem) a powodem (cesjonariuszem) została zawarta umowa ramowa cyklicznego przelewu wierzytelności, przedmiotem której było ustalenie zasad, w oparciu o które nastąpi przeniesienie wierzytelności przez cedenta na rzecz cesjonariusza. Na mocy porozumienia nr 5 z dnia 20 maja 2016r. do umowy ramowej cyklicznego przelewu wierzytelności z dnia 5 lutego

2016r. cedent przelał na rzecz powoda pakiet wierzytelności. Z wyciągu z elektronicznego załącznika do porozumienia wynika, iż przedmiotem cesji była między innymi wierzytelność przysługująca względem J. A. w kwocie 479,71 zł.

Pismem z dnia 16 czerwca 2016r. powód zawiadamił J. A. o cesji wierzytelności z tytułu usług mobilnych świadczonych przez (...) S.A. i wzywał do spłaty całej wymagalnej kwoty w nieprzekraczalnym terminie do 28 czerwca 2016 r. wskazując, iż saldo zadłużenia na dzień 16 czerwca 2016r. wynosi 482,87 zł.

Dnia 14 listopada 2016r. powód wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych nr (...), z którego wynika, iż nabył wymagalną wierzytelność wobec J. A. z tytułu umowy pakietu telewizyjnego i radiowego. Wysokość zobowiązania dłużniczki wynosiła według stanu na dzień wystawienia wyciągu łącznie 496,12 zł i obejmowała kwotę 38,29 zł z tytułu odsetek i 457,83 zł z tytułu kosztów.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy stwierdził, że strona powodowa nie przedstawiła dowodów na poparcie swoich twierdzeń, do czego była zobowiązana na podstawie art. 6 k.c.

Sąd wskazał, że po sprecyzowaniu oznaczenia strony pozwanej powództwo w sprawie zostało wniesione przeciwko J. P. (2), tymczasem wszystkie przedłożone przez powoda dokumenty dotyczyły J. A.. Rozbieżności te w żaden sposób nie zostały wyjaśnione przez powoda.

Sąd nadto podkreślił, że dowodem istnienia zobowiązania nie mógł być przedłożony wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu. Sąd przytaczając treść art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004 r. o funduszach inwestycyjnych oraz dokonując analizy treści tego przepisu w oparciu o przywołane orzecznictwo Sądu Najwyższego, w zakresie charakteru prawnego dowodu z wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu sekurytyzacyjnego, stwierdził, że samo dokonanie zapisu w księgach funduszu o istnieniu wierzytelności nie wiąże się z domniemaniem prawnym, iż wierzytelność ta istnieje. Sąd zwrócił uwagę, że regulacja przewidziana w art. 194 o funduszach inwestycyjnych stanowi wyjątek od zasady swobodnej oceny dowodów i podlega ścisłej wykładani. Z tych względów Sąd uznał, że o ile wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu potwierdza fakt dokonania cesji (nabycia wierzytelności), o tyle do wykazania skuteczności tego nabycia w świetle prawa cywilnego, konieczne jest przedstawienie przez fundusz odpowiednich dowodów.

Na tych podstawach Sąd stwierdził, że przedłożony wyciąg z ksiąg rachunkowych funduszu nie jest wystarczającym dowodem na istnienie zobowiązania dłużnika wobec pierwotnego wierzyciela i jego wysokości co skutkowało oddaleniem powództwa.

Apelację od tego orzeczenia wniósł powód.

Zarzucał naruszenie przepisów postępowania, a to:

a) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 231 k.p.c. przez dowolną, a nie swobodną ocenę zebranego w sprawie materiału dowodowego, dokonaną w sposób wybiórczy, poprzez przyjęcie za niewykazane istnienie, zasadność oraz wysokość dochodzonego roszczenia mimo istnienia ku temu dostatecznej podstawy w zebranych materiale dowodowym, który w sposób wyczerpujący i wzajemnie uzupełniający się wskazuje na zasadność roszczenia, co jednoznacznie wskazuje na brak rozpoznania przez Sąd I instancji istoty sprawy.

b) art. 232 k.p.c. przez nieuzasadnione przyjęcie, że strona powodowa nie wywiązała się z obowiązku udowodnienia okoliczności, z których wywodzi skutki prawne, w szczególności w zakresie istnienia, wysokości oraz zasadności dochodzonego roszczenia, podczas gdy powód przedstawił dowód w postaci wyciągu z ksiąg funduszu, odpisu Umowy Ramowej Przelewu Wierzytelności z dnia 5 lutego 2016r., odpisu Porozumienia nr 5 z dnia 20 maja 2016r. do Umowy Ramowej Przelewu Wierzytelności z dnia 5 lutego 2016r., wyciągu z elektronicznego załącznika do Porozumienia nr 5 z dnia 20 maja 2016r. do Umowy Ramowej Przelewu Wierzytelności z dnia 5 lutego 2016r.. które to dowody wykazują wprost istnienie wierzytelności i wysokości zadłużenia pozwanego, a które wobec niestawienia się pozwanego na rozprawę powinny być przez Sąd I instancji uznane za prawdziwe.

c) art. 339 § 2 k.p.c. przez nieprawidłowe uznanie, że przytoczone w pozwie okoliczności budzą wątpliwości lub zostały przytoczone w celu obejścia prawa, w sytuacji, gdy powód złożył odpowiednią dokumentację potwierdzającą zgłoszone fakty, w tym istnienie oraz wysokość dochodzonego roszczenia.

Zarzucił także naruszenie prawa materialnego, a to:

a) art. 6 k.c. przez jego niewłaściwą wykładnię polegającą na uznaniu, że powód nie zadośćuczynił spoczywającemu na nim ciężarowi dowodu i nie udowodnił faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, w tym w szczególności w zakresie istnienia oraz wysokości dochodzonego roszczenia, co stoi w sprzeczności z przedłożonymi do pozwu dokumentami, a w konsekwencji nierozpoznanie istoty sprawy i zaniechanie przez Sąd I instancji zbadania podstaw żądania powoda i bezpodstawne przyjęcie, że powód w żaden sposób nie wykazał istnienia, wysokości oraz zasadności dochodzonego roszczenia.

b) art. 194 ust. 1 i 2 ustawy o funduszach inwestycyjnych i zarządzaniu alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi przez ich niewłaściwą wykładnię i uznanie, że powód nie wykazał wysokości dochodzonego roszczenia, podczas gdy sam wyciąg z ksiąg rachunkowych fundusz stanowi dowód tego, że określona kwota wierzytelności jest wpisana w księgach rachunkowych względem określonego dłużnika na podstawie opisanego w tej księdze zdarzenia, co powoduje wobec nieprzedstawienia przez pozwanego odmiennych dowodów, konieczność uznania, że dokument w postaci wyciągu z ksiąg rachunkowych funduszu potwierdza wysokość dochodzonego roszczenia.

Na tych podstawach wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez uwzględnienie powództwa w całości oraz zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów postępowania apelacyjnego według norm przepisanych wraz z kosztami zastępstwa procesowego, ewentualnie uchylenie wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji, wraz z pozostawieniem temu Sądowi rozstrzygnięcia co do kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Sprawa została rozpoznana w trybie uproszczonym zgodnie z art. 505¹ pkt 1 k.p.c., a Sąd Odwoławczy nie przeprowadził postępowania dowodowego.

Artykuł 505¹³ § 1 k.p.c. jest przepisem szczególnym do art. 387 § 1 k.p.c. Jeżeli Sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku winno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa.

Mając na względzie powyższe unormowania, Sąd Odwoławczy dokonując oceny całości ustaleń i oceny prawnej uznał, że apelacja jest nieuzasadniona.

Ustalenia faktyczne dokonane przez Sąd Rejonowy są prawidłowe i jako takie Sąd Okręgowy uznaje je za własne.

W okolicznościach niniejszej sprawy Sąd I instancji stwierdził, że powód nie wykazał nabycia w stosunku do pozwanej określonej w pozwie wierzytelności która przysługiwała pierwotnemu wierzycielowi, tj. (...) Spółce Akcyjnej w W..

Sąd Okręgowy w pełni podziela obszerną wykładnię treści art. 194 ustawy z dnia 27 maja 2004r. o funduszach inwestycyjnych zarówno co skutków tej regulacji jak również zakresu zawartego w nim domniemania.

Wskazać należy, że zgodnie z art. 3 k.p.c. strony i uczestnicy postępowania obowiązani są dokonywać czynności procesowych zgodnie z dobrymi obyczajami, dawać wyjaśnienia co do okoliczności sprawy zgodnie z prawdą i bez zatajania czegokolwiek oraz przedstawiać dowody. Przytoczona powyżej regulacja prawna, w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 1 marca 1996r. o zmianie Kodeksu postępowania cywilnego, rozporządzeń Prezydenta Rzeczypospolitej - Prawo upadłościowe i Prawo o postępowaniu układowym, Kodeksu postępowania administracyjnego, ustawy o

kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 1996r. Nr 43, poz. 189) na mocy której skreślono § 2, nie obciąża sądu obowiązkiem dążenia do wykrycia prawdy obiektywnej (materialnej) bez względu na procesową aktywność stron.

Stosownie do art. 232 k.p.c. to na stronach ciąży obowiązek przedstawienia dowodów dla stwierdzenia faktów z których wywodzą skutki prawne, a skoro ten uprawnienia tego nie wykonał prawidłowo, nie może usprawiedliwiać się przerzuceniem odpowiedzialności za postępowanie dowodowe na Sąd. Wskazany powyżej ciężar dowodu w znaczeniu formalnym uzupełnia ciężar dowodu w znaczeniu materialnym wyrażony w art. 6 k.c., który nakłada na stronę ciężar udowodnienia faktów, z których wywodzi ona skutki prawne. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 7 listopada 2007r., (II CSK 293/07), ciężar udowodnienia faktu należy rozumieć z jednej strony jako obarczenie strony procesu obowiązkiem przekonania sądu dowodami o słuszności swoich twierdzeń, a z drugiej konsekwencjami poniesienia realizacji tego obowiązku, lub jego nieskuteczności. Tą konsekwencją jest zazwyczaj niekorzystny dla strony wynik procesu.

Sąd Okręgowy w pełni podziela ocenę poczynioną przez Sąd Rejonowy, że powód nie wykazał w sposób należyty przejścia na jego rzecz uprawnień wynikających z umowy umowa o świadczenie usług telekomunikacyjnych oraz dostępu do Internetu o nr abonenckim (...).

Przelew wierzytelności, zgodnie z art. 509 § 1 k.c., winien szczegółowo określać wierzytelność, której dotyczy, osobę wierzyciela, tytuł prawny, z którego wynika. Dołączona do pozwu kserokopia umowy przelewu wierzytelności z dnia 5 lutego 2016r. (k. 7), wykazuje wyłącznie okoliczność, że powód nabył od (...) Spółką Akcyjną w W. wierzytelności. Z powyższego nie wynika jednak jej wysokość, a czego nie dowodzi również wyciąg z ksiąg rachunkowych Funduszu Sekurytyzacyjnego (...) Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty w W. nr (...) z dnia 14 listopada 2016r. (k. 4). Wskazane w nim zadłużenie pozwanej nie korzysta z mocy dowodowej określonej z art. 244 § 1 k.p.c. a to wobec treści art. 194 ust. 2 ustawy z dnia 27 maja 2004r. o funduszach inwestycyjnych (tekst jednolity: Dz.U. z 2014r., poz. 157 z późniejszymi zmianami).

Dokument ten, jako dokument prywatny, wykazuje wyłącznie, że osoba go podpisująca złożyła oświadczenie w nim zawarte, a nie tego, że miały miejsce podane w nim fakty (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 8 sierpnia 2012 roku, I CSK 25/12; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 28 listopada 2013 roku, I ACa 688/13; wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 24 lipca 2013 roku, I ACa 443/13, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 3 października 2000 roku, I CKN 804/98).

Z przyczyn wskazanych powyżej, Sąd Okręgowy oddalił apelację na podstawie art. 385 k.p.c.

SSO Andrzej Dyrda